

**WYROK Z DNIA 9 GRUDNIA 2005 R.
WK 24/05**

Jeżeli prokurator w uzgodnionym z oskarżonym wniosku, o którym mowa w art. 335 k.p.k., domaga się orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym (art. 42 § 1 k.k.), to sąd w trybie określonym w art. 343 k.p.k., bez odpowiedniej i zgodnej modyfikacji wniosku przez strony, nie może orzec tego środka w innej postaci, także łagodniejszej, jakim jest zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w tymże ruchu (art. 42 § 2 k.k.).

Przewodniczący: sędzia SN M. Buliński.

Sędziowie SN: W. Maciak, E. Matwijów (sprawozdawca).

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk J. Cieplowski.

Sąd Najwyższy w sprawie mar. rez. Adama G., skazanego za popełnienie przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 9 grudnia 2005 r. kasacji, wniesionej przez Zastępcę Prokuratora Generalnego Naczelnego Prokuratora Wojskowego od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 7 czerwca 2005 r., utrzymującego w mocy wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w G. z dnia 21 marca 2005 r.,

zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w G. uchylił i sprawę mar. rez. Adama G. przekazał sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie:

Mar. rez. Adamowi G. zarzucono w akcie oskarżenia popełnienie przestępstwa określonego w art. 178 a § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 6 lutego 2005 r. w P., znajdując się w stanie nietrzeźwości (0,28 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu), prowadził na drodze publicznej pojazd mechaniczny marki „Ford Sierra” (...).

W załączonym do aktu oskarżenia w tej sprawie wniosku (art. 335 § 1 k.p.k.), Wojskowy Prokurator Garnizonowy w E. zasugerował wymierzenie oskarżonemu, bez przeprowadzenia rozprawy, wcześniej z nim uzgodnionej kary 6 miesięcy ograniczenia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres roku próby oraz orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym na okres roku i podanie wyroku do publicznej wiadomości żołnierzom J.W. (...) w G.

Wojskowy Sąd Garnizonowy w G. wyrokiem z dnia 21 marca 2005 r., bez przeprowadzenia rozprawy, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k., i na podstawie tego przepisu oraz art. 69 § 1, art. 70 § 1 pkt 2 k.k. wymierzył oskarżonemu Adamowi G. karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres roku próby. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec

oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres roku, a na podstawie art. 50 i art. 178a § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci podania treści orzeczenia do publicznej wiadomości, poprzez jego ogłoszenie w obecności żołnierzy J.W. (...) w G.

W uzasadnieniu wyroku Wojskowy Sąd Garnizonowy w G. przyjmując, że zachodzą warunki z art. 335 § 1 k.p.k., stwierdził, iż zarówno oświadczenie oskarżonego, jak i zawarty w akcie oskarżenia wniosek w przedmiocie sugerowanego środka karnego odnośnie do zakazu prowadzenia pojazdów, obarczone są „błędem pisarskim”, polegającym na opuszczeniu słowa „mechanicznych”. Błąd ten należało zatem naprawić, poprzez orzeczenie środka karnego zgodnie z treścią art. 42 § 2 k.k., tj. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym.

Wyrok ten został zaskarżony apelacją prokuratora na niekorzyść oskarżonego, w której zarzucono obrazę przepisów postępowania – art. 335 § 1 i 343 § 7 k.p.k., a która miała wpływ na treść wyroku, wskutek rozpoznania sprawy w trybie art. 335 § 1 k.p.k. na posiedzeniu z jednoczesnym dokonaniem zmian we wniosku prokuratora dołączonym do aktu oskarżenia, bez uzgodnienia treści tych zmian z prokuratorem i oskarżonym oraz nieskierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych; na tej podstawie prokurator domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 7 czerwca 2005 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w P. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od tego wyroku kasację na niekorzyść, w trybie art. 521 k.p.k., wniósł Zastępca Prokuratora Generalnego Naczelny Prokurator Wojskowy, który zarzucił „rażące naruszenie prawa, a to art. 437 § 2 k.p.k. oraz art. 42 § 1 k.k., mające istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na zaniechaniu w postępowaniu odwoławczym niezbędnego uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w G. do ponownego rozpoznania w sytuacji, w której było to wymagane powyżej wskazanym przepisem prawa procesowego, a wręcz konieczne, gdyż wyrok sądu pierwszej instancji, naruszając przepis art. 335 § 1 k.p.k. oraz art. 347 § 7 k.p.k., obarczony był niesłusznym poglądem ogólnym, jakoby sprawcy przestępstwa określonego w art. 178 a § 1 k.k. w ogóle nie mógł dotyczyć przytoczony na wstępie art. 42 § 1 k.k., podczas gdy, *in concreto* przepis ten należało do oskarżonego zastosować, jako że wyraził on zgodę na orzeczenie wobec niego między innymi zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym na okres roku, a w konsekwencji Wojskowy Sąd Okręgowy w P., zamiast niezbędnego uchylenia wyroku, mylny pogląd ogólny zaaprobował oraz nieprawidłowe orzeczenie sądu pierwszej instancji utrzymał w mocy”.

Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy mar. rez. Adama G. temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest słuszna i zasługuje na uwzględnienie.

W zgłoszonym przy akcie oskarżenia wniosku, prokurator po uzgodnieniu z oskarżonym domagał się orzeczenia środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym. Skoro Sąd pierwszej instancji uznał, że zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku, powinien był orzec zgodnie z jego treścią – zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym, a nie zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, który to środek karny

jest łagodniejszy (*vide* wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2000 r., WKN 16/2000, OSNKW 2000, z. 11–12, poz. 101).

Zgodzić się należy z autorem kasacji, że dokonana przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu jego orzeczenia interpretacja wniosku prokuratora, co do przyświecających mu intencji w zakresie orzeczenia środka karnego, która następnie została w całej rozciągłości zaaprobowana przez Sąd odwoławczy, była niedopuszczalna i całkowicie chybiona. Powołując się na „błąd pisarski”, którym rzekomo były obarczone zarówno wniosek prokuratora oraz oświadczenie oskarżonego wskutek pominięcia słowa „mechanicznych”, Sąd pierwszej instancji zmienił wcześniej uzgodniony z oskarżonym przedmiotowy zakres prowadzenia pojazdów, który prokurator zawarł w załączonym do aktu oskarżenia wniosku.

Zdaniem Sądu Najwyższego, dostrzegając potrzebę ewentualnej korekty treści wniosku zgłoszonego w trybie art. 335 k.p.k., sąd może dokonać jego modyfikacji tylko z udziałem stron, które wcześniej uzgodniły jego treść.

Jeżeli nie ma takiej możliwości na posiedzeniu sprawę należy skierować na rozprawę.

W sprawie niniejszej, mimo że treść wniosku załączonego do aktu oskarżenia nie budziła wątpliwości, Sąd pierwszej instancji poprzez własną jego interpretację, bez wysłuchania stron, dokonał jego zmiany orzekając wobec oskarżonego środek karny *de facto* łagodniejszy. To stanowisko sądu pierwszej instancji zostało zaaprobowane przez instancję odwoławczą.

W nawiązaniu do argumentacji sądów obu instancji zmierzających do uzasadnienia rzekomych błędów pisarskich, którymi obarczone były zarówno oświadczenie oskarżonego, jak i wniosek prokuratora wskutek pominięcia słowa „mechanicznych”, to zgodzić się należy z autorem kasacji, że zawartą we wniosku propozycję w przedmiocie orzeczenia wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów w ruchu lądowym należało uznać za prawidłową, mającą pełne uzasadnienie w aktualnie obowiązujących przepisach ustawy karnej oraz orzecznictwie.

Uzgadniając z oskarżonym przedmiotowy zakres zakazu prowadzenia pojazdów, prokurator ukształtował go w oparciu o zintegrowaną dyspozycję dwóch przepisów ustawy karnej, a mianowicie obligatoryjnego art. 42 § 2 k.k. oraz mającego charakter fakultatywny art. 42 § 1 k.k. Sugerowany zatem we wniosku środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów (nie tylko mechanicznych) w ruchu lądowym, Sąd pierwszej instancji powinien był zaakceptować.

W tej sytuacji, nie może być mowy o omyłce pisarskiej, którą należało naprawić tak, jak uczynił to Sąd pierwszej instancji.

Z przytoczonych powodów należało uchylić orzeczenia sądów obu instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu w G.